

Примљено: 17. marca 1993

Орг. јед.	бр. ј.	врста	важност
03	161/1		

NASTAVNO-NAUČNOM VEĆU
PRIRODNO-MATEMATIČKOG FAKULTETA

Nastavno-naučno veće Prirodno-matematičkog fakulteta u Novom Sadu na svojoj III sednici održanoj 17.12.1992. godine izabralo je komisiju za ocenu podobnosti teme pod naslovom: "Semberija - geografska studija" i kandidata Pažalić mr Steve za sticanje doktorata geografskih nauka.

U Komisiju su izabrani:

1. Davidović dr Rade, redovni profesor PMF-a u N.Sadu, mentor
2. Bugarski dr Dragoljub, redovni profesor PMF-a u N.Sadu, predsednik komisije
3. Vasović dr Milorad, redovni profesor Univerziteta u penziji u Beogradu

Na osnovu priložene dokumentacije i dopune obrazloženja koju je Komisija tražila od kandidata (dopuna dostavljena 5.03.1993. godine) dostavljamo Nastavno-naučnom veću

I Z V E Š T A J

Biografija Pažalić mr Stevo, rođen je 10.01.1951. godine u Vožućoj, opština Zavidovići. U Vožućoj je završio osnovnu školu, a potom Učiteljsku školu u Travniku, 1970. godine. Prirodno-matematički fakultet Odsek za geografiju završio je 1979. godine u Novom Sadu a specijalizaciju na Odseku za geografiju u Beogradu 1981. godine, a potom magistarske studije na Prirodno-matematičkom fakultetu u Beogradu, na Odseku za geografiju aprila 1983. godine. Po završetku Učiteljske škole radio je kao učitelj do 1970. godine, a nakon toga kao profesor u usmerenom obrazovanju, a potom u gimnaziji u Zavidovićima. OD 1987. godine radio je kao stručni savetnik za nastavu geografije u Pedagoškom zavodu u Zenici, sve do izbijanja ratnih sukoba u BiH. Trenutno je vojni obveznik u Vojsci Republike Srpske.

Prema priloženoj dokumentaciji kandidat je napisao i objavio sledeće radove:

1. Turistički potencijali Opštine Zavidovići, Izdavač Turistički savez opštine Zavidovići, Zavidovići 1988. (str. 1-44.)
2. Dnevne migracije stanovništva Zavidovići, (rad nije dostavljen Komisiji)
3. Turističko aktiviranje planine Tajan (rad nije dostavljen Komisiji)
4. Hidroakumulacija na rijeci Krivaja (rad nije dostavljen Komisiji)
5. Planiranje, pripremanje i izvodjenje geografske nastave (rad nije dostavljen Komisiji)

Na osnovu školske spreme (završenog odgovarajućeg fakulteta) i poslediplomskih studija (magistar geografskih nauka), objavljenih i napisanih radova iz domena geografske nauke smatramo da magistar Stevan Pažalić ispunjava sve zakonske i statutarne odredbe i da može pristupiti izradi doktorske disertacije.

Prijavljena tema doktorske disertacije pod naslovom: "Semberija - geografska studija" pripada naučnoj disciplini geografija (uža naučna oblast Regionalna geografija).

Područje Semberije predstavlja još uvek nedovoljno istražen predeo. Semberija, s obzirom na niz odlika društveno-istorijskih, društveno-geografskog razvoja, te s obzirom na prirodno geografske odlike i specifičnosti predstavlja relativno dobro izdiferenciranu celinu. Upravo, pomenute odlike i specifičnosti u manjoj ili većoj meri utiču na brojna obeležja savremenog razvoja praćenog karakterističnim problemima. Predmet istraživanja bi obuhvatio sve geografske osobenosti Semberije sa utvrdjivanjem njihovih kvantitativnih i kvalitativnih svojstava.

Geografski položaj ovog prostora zaslužuje posebnu pažnju naročito kada se imaju u vidu nove funkcije u povezivanju Srpskih teritorija preko Semberije. Regija ima karakterističan fizičko-geografski položaj koji do sada nije adekvatno obradjen. Prostor Semberije ima svoje specifičnosti kao tranzitni ali i kao prostor na kontaktu planinskih i nizijskih područja, što će u radu biti i obradjeno. Položaj ima svoje vrednosti i u odnosu na etničke celine, na velike ekonomske centre, a posebno u odnosu na susedne oblasti Mačvu i Srem.

Geološka struktura Semberije nije dovoljno proučena, dosadašnja ispitivanja ukazuju na sličnost gradnje sa Mačvom i južnim Sremom te će biti neophodno istražiti specifičnost ovog prostora.

Teritorija Semberije je makroplavina Drine od kvartarnih sedimenata, a u okviru izučavanja reljefa, centralno mesto će zauzeti obrada recentnih erozivnih i akumulativnih procesa i oblika.

Semberija nema izuzetnih klimatskih osobenosti, što znači da će se sagledati karakteristike klime u odnosu na susedne teritorije (južni Srem, Mačva, Posavina) i odrediti uticaj klime na razvoj ovog prostora.

Istraživanja u okviru hidrografskih karakteristika imaju prioritetan značaj. Dve velike reke te mnoštvo malih uglavnom regulisanih rečnih tokova imaju ključnu ulogu u privrednom razvitku. Ovaj ravničarski kraj ima problem u snabdevanju stanovništva i privrede pitkom vodom, a rezultati istraživanja moraju dati odgovor i na ovo pitanje.

Pedološki sastav Semberije od ključnog je uticaja na razvoj poljoprivrede te će u toj funkciji biti i obradjen. Uz pedologiju će biti i prikazana i biogeografija ovog prostora, kao segment fizičke geografije.

Kao prethodnica detaljnije obrade stanovništva Semberije nameće se potreba kraćeg osvrta na istorijski razvoj. Izučavanje stanovništva biće obuhvaćeno u okviru savremenih demografskih procesa (prirodno kretanje, migracije, gustina naseljenosti i strukture).

Karakteristike i problem razvoja privrede Semberije tretiraće na prvom mestu poljoprivredu kao primarnu delatnost regije a potom industriju koja crpi sirovine od poljoprivrede. Razvoj tercijernih grana ima uzlaznu putanju sa zadatkom utvrdjivanja faktora još bržeg razvoja.

U okviru disertacije obrada naselja je predvidjena iza poglavlja o stanovništvu i privredi. Naselje kao najzaslužnije ljudsko delo i njihovo kompleksno izučavanje moguće je samo ako se prethodno temeljno upoznaju odlike stanovništva i privrede. U Semberiji su seoska naselja, karakteristična po svom položaju jer se vežu za meandre, za saobraćajnice sa čijom morfologijom i

funkcijom će nas kandidat upoznati u radu. Karakterističan razvoj ima i Bjeljina kao najveći gradski centar kojem će se posvetiti dovoljno prostora u radu.

Posebno poglavlje bilo bi posvećeno geografskim aspektima i problemima zaštite životne sredine.

Osnovni zadaci koji se postavljaju pred kandidata magistra Stevu Pašalića, da u disertaciji "Semberija - geografska studija" pravilno prouči udeo prirodnih procesa i društveno geografskih uticaja u obrazovanju i preobražavanju Semberije, da prouči zakonitosti formiranja regije Semberija, kao izdvojene celine. Potrebno je da poruči individualnost i dinamiku regije Semberija, a potom njezine veze i geografsko jedinstvo sa susjednim regijama. Da bi izvukao zaključke o bitnim svojstvima Semberije magistar Stevo Pašalić treba da razloži regiju na njene osnovne komponente i da detaljno analizira svaku dominantnu komponentu posebno. Posle takve analize potrebno je, koristeći sintetički metode, da sagleda i objasni, na koji se način te komponente superponiraju i obrazuju regiju Semberiju, specifičnih geografskih obeležja.

Tema doktorske disertacije "Semberija - geografska studija" obuhvata rešavanje problema koji će biti doprinos geografskoj nauci, tretira problematiku koja se može učiniti dostupnom javnosti, a postoje i realne pretpostavke da se postavljeni sadržaji i problemi mogu rešiti.

Komisija sa zadovoljstvom predlaže Nastavno-naučnom veću Prirodno-matematičkog fakulteta da mr Stevi Pašaliću odobri izradu doktorske disertacije pod nazivom : "Semberija - geografska studija".

U Novom Sadu, 12.03.1993.

Deleplent

1. Davidović dr Rade, redovni profesor
zavodu u Zenici, sve do izbijanja PMF-a u N.Sadu, mentor

Dojčapaku

2. Bugarski dr Dragoljub, redovni profesor
Turistički savez opštine Zavidovići, PMF-a u N.Sadu predsednik komisije

M. Vasović

3. Vasović dr Milorad, redovni profesor
Univerziteta u penziji u Beogradu

5. Planiranje, pripremanje i izvođenje geografske nastave (rad nije dostavljen Komisiji)

Na osnovu stolске spreme (završenog odgovarajućeg fakulteta) i poslediplomskih studija (magistar geografskih nauka), objavljenih i napisanih radova iz domena geografske nauke smatra se da magistar Stevan Pašalić ispunjava sve zakonske i statutarne odredbe i da može pristupiti izradi doktorske disertacije.

Prijavljena tema doktorske disertacije pod naslovom : "Semberija - geografska studija" pripada naučnoj disciplini geografija (uza naučna oblasti Regionalna geografija).